

010
CP79

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

**ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ
МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ
В УМОВАХ ПЕДАГОГІЧНОГО ВУЗУ**

Тези доповідей та повідомлень
науково-практичної міжвузівської конференції

Частина 1

**ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ
СТУДЕНТІВ ПЕДВУЗУ**

КРИВИЙ РІГ 1992

М.Г.Вієвська /Криворізький
педінститут/

ГОТОВНІСТЬ СТУДЕНТІВ ПЕДВУЗУ ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ З УЧНЯМИ ЯК ПОКАЗНИК ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ

Аналіз результатів педагогічної практики студентів IV-У курсів в загальноосвітній школі свідчить про наявність у них значних труднощів щодо організації співробітництва та співтворчості, спілкування з учнями. Студенти-практиканти часто губляться в конфліктних ситуаціях, які дуже часто виникають на уроці, не мо-

жуть знайти правильний тон, оптимальний вихід із скрутного становища. Все це дозволяє зробити припущення про низький рівень комунікативних здібностей майбутніх вчителів.

Недостатній розвиток комунікативних здібностей негативно впливає на рівень професіоналізму випускників педвузу, ступінь їхньої готовності до професіональної діяльності.

З метою виховання комунікативної культури у студентів на практиці Криворізького педагогічного інституту запроваджувався спецкурс "Методика підготовки майбутнього вчителя до педагогічної взаємодії з учнями", мета якого полягала ось у чому:

розкрити складові педагогічного професіоналізму як основи творчого співробітництва педагога і вихованців;

навчити майбутніх педагогів технології педагогічної взаємодії із школярами в учбово-виховному процесі;

вказати шляхи становлення педагогічного професіоналізму у вузівському житті;

визначити можливості професіонального самовиховання у підготовці студентів до співтворчості з учнями;

переконати майбутніх педагогів у тому, що реалізація педагогічної взаємодії у шкільній практиці дозволяє підвищити самостійність та активність пізнавальної діяльності учнів, прискорити розвиток їхніх інтересів і пізнавальних потреб, організаційних і творчих здібностей, формування морального багатства їхньої особистості.

Зміст спецкурсу передбачав удосконалення методики занять, структура яких включала теоретичну та практичну частини.

Розгляд теоретичних питань починався з хвилинки психофізичного тренування. Практична частина передбачала використання ігрового, рольового тренінгу та ділових ігор.

Мета ігрового тренінгу – виховання таких якостей особистості, як комунікативні уміння, саморегуляція емоційного стану, управління зовнішніми виявленнями емоцій.

В рольовий тренінг входить програвання ситуацій професіонально-педагогічного спрямування. В основі його лежить принцип рольової перспективи, що передбачає для кожного студента можливість виявити себе у новій, складній та відповідальній ролі /Л.В.Кондрашова/. Програвання рольових ситуацій сприяло формуванню у студентів умінь заглянути вперед, побачити результати своїх дій, передбачити їх наслідки, повірити в особисті можливості та пе-

дагогічні здібності. Завершувався рольовий тренінг обговоренням, аналізом і самоаналізом професійних ситуацій. Учасники висловлювали свої враження, розповідали про труднощі, з якими зустрілися під час виконання цієї ролі, наголошували на результатах і робили аналіз. Скрупульозно обговорювалися педагогічні дії в момент виконання ролі кожним студентом, їхня ефективність і психологічне виправдання в залежності від поставленої мети.

Підсумок спецкурсу проводився у формі ділових ігор, мета яких полягала у формуванні умінь методично грамотно організувати співробітництво педагога і учня на уроці та в позаурочний час, розподілити доручення, активізувати діяльність школярів, здійснювати взаємодію з батьками учнів та інше. Головна мета – озброїти студентів технологією педагогічної діяльності. Під час підведення підсумків ділових ігор програвалися не окремі ситуації, а цілі справи, уроки, батьківські збори, позаурочні заходи та інше. Зібрані нами дані дозволяють стверджувати, що у процесі засвоєння інформації, накопичення умінь і навичок на заняттях спецкурсу значно підвищився рівень комунікативної культури студентів, а це позитивно вплинуло на рівень їхнього професіоналізму.

Н.В.Шекера /Глухівський
педінститут/

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Однією з найважливіших сторін професіоналізму вчителя є культура спілкування з колегами, учнями, батьками, іншими людьми.

Спілкування не тільки обумовлює спільну колективну діяльність, воно виступає також найважливішим засобом виховання: будь-який спосіб спілкування в системі "вчитель – учень" є виховним.

Комунікативний компонент входить в усі види діяльності педагога. Від рівня розвитку культури спілкування багато в чому залежить ефективність навчально-виховного процесу.

Під культурою професійного спілкування вчителя ми розуміємо комплекс знань, умінь, навичок і особистісних якостей, які допомагають досягти поставленої мети в процесі взаємодії з учнями, колегами, батьками. Чим ширше арсенал прийомів і засобів спілку-